

מסורת הש"ס

(א) [ל"ל דמלא],
(ב) [מוספתא דעוקין
ר"ג], (ג) [עין חס' מה
ד' ד' שורע], (ד) [לעיל
ט: וש"ג], (ה) עוקין
פ"ב מ"ט, (ו) כס"א לתא
שהוא טומאה דרבנן,
(ז) [לעיל לה:], (ח) י"א לו
כשיתו ויגדל ר"מ אי נמי
ס"ל דכ"ע אין יד להכשר
וכשיתו הדס על האבר
וכי', (ט) [עין מו"ט עטול
יום מ"ש סס],

גליון הש"ס

גמ' צריכות הבשר שני.
עין מה דף ז' ע"א חס'
ד"ה שורע, ר"ש ר"ה
והדר וכו' שהוא טומאה
דרבנן. תמוה לי הא ט"י
הוא טמא דאורייתא לפסול
תרומה בנגיעה. עין סוטה
דף כח ובמס' שם ור"ל
לרש"י לומר דע"י קלש
טומאתו וי"ע גדול:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וחס' לאו
וכי' במס' יומא. כ"כ אין זה
במסכת יומא וי"ל דהוא
ט"ס וי"ל במסכת טבול יום
פ"ג מ"ב:

ואם לאו. חזירו טהור ואע"פ שנוגעין זה בזה אין שלישי עושה
רביעי בתרומה. וגבי טבול יום תנינא לה (א) בזממא דיומא (דף יט.):
מוחלפא השיטה. כן החליף ר"מ שיטתו אבל בעלמא ס"ל אוחז
בקטן ואין גדול עולה עמו הרי הוא כמוהו ומדקאמר רבי יוחנן
הי ש"מ דס"ל בדאוחז בקטן ואין
גדול עולה עמו קא מיפלגי: ומהדר
הש"ס ומאי קשיא. ליה לרבי יוחנן
למלא אע"ג דמיקל ז"דה כל היכא
° שהוא טומאה דרבנן (מחמיר הוא
בטומאה חמורה: **תניא רבי אומר.**
תירוצא הוא כלומר הא תני רבי דלא
שני ליה: **אחד עטול יום ואחד שאר**
טומאות. אין חילוק בנגיעתם דהקרייה
בשאר טומאות נגיעה הוי בטבול יום
נמי נגיעה: **לדברי רבי דלא שני ליה.**
החליף ר"מ שיטתו ז"דה כל היכא
דהויא נגיעה בטבול יום הויא נגיעה
בשאר טומאות והא שמעינן לר"מ
דמתינין דאע"ג דאין גדול עולה עמו
חזיר הוא: **רצא אומר ביש יד להכשר.**
כי היכי דילפינן יד לטומאה צריש
פרקין (דף קית). קמיפלגי ודכ"ע
בזהמה נעשית יד ללצר: **בהכשר קודם**
מחשבה קמיפלגי. ודכ"ע יד לטומאה
ולהכשר אלא שחשבה קודם שחשב
להאכילו לעוד כוכבים דקדם הכשר
למחשבה ר"ש סבר כיון דבשעת
הכשר אכתי לאו צר קבולי טומאה
הוא דסתמיה לאו לאכילה קאי שאף
לזן נח אסור הוא הכשר נמי לא
מקבל: **חלב** אין דרכו לאוכלו
בכפרים מפני שהעם מועט ויש להם
בשר הרבה לזורך סיפוקן אבל
בכריס העם מרובה ואין להם בשר
לכל הזורך אוכלין אותו ע"י הדחק.
א"י משום הכי אין דרכן לאוכלו
בכפרים משום דנעשים הם אצל בני
כריסם שהם עשירים אוכלין אותו:
הוכשר בשחיטה. ואע"ג דקדם הכשר
למחשבה: **עולשים.** עשז שקורין
קרשפיליא: **אשלקטן.** לזהמה והוכשרו
ואח"כ נמלך עליהם לאדם לרייךין
הכשר שני מפני שקדם הכשר למחשבה
וור"מ סבר לה כי היכי דא"ר עקיבא
מעיקרא מאכל בזהמה אינו מקבל
ודכ"ע אין יד להכשר אצל ש"י יד לטומאה ופלוגמיהו בשנייהו הדס
על האבר וקניחו צין סימן לסימן: **דס מכה.** אינו מכשיר ודס חללים
קרוי משקה ולא דס מכה: **רצאשי אומר.** דכ"ע יד להכשר והאי
אבר אית ליה יד דבהמה נעשית יד לאבר א"י ס"ל אוחז בקטן ואין
גדול עולה עמו מהרי הוא כמוהו (וכשיתו הדס על האבר ולא נתקנה
קא מיפלגי ר"מ סבר דס מכשיר והרי הוכשר ור"ש לטעמיה דאמר
בפרק שני (לעיל ז). שחיטה מכשרת ולא דס והאי אבר כיון דלא
מהניא ליה שחיטה להחירו באכילה אע"ג דמהניא ליה לטהוריה מידי
נצלה לא מכשרה ליה לטומאה דטעמא דשחיטה מכשרת היינו משום
דכיון דמשויא ליה אוכלא לענין היתר אכילה משויא ליה נמי אוכלא
לענין טומאה והכא ליכא למימר הכי: **צעי רבה כו'.** רבה אוקים
פלוגמיהו לעיל [קמ:] בזהמה נעשית יד לאבר צעי רבה לר"מ דאמר
בזהמה נעשית יד לאבר בשחיטה לענין הכשר בחייה מהו שחשבה יד
להכניס ולהוציא טומאה היכא דהוכשר במים לאחר דלדולו דאמרין במתניתין דלדולו
יד להוציא טומאה לא מר אמרין כיון דבעלי חיים לא מקבלי טומאה יד נמי לא הו' או
דילמא נהי דליה גופה טהורה יד לאבר מיהא הויא כי
הידי דאמרין גבי ע"א דבשר ואוכל עליו שהוא יד לצר להכניס ולהוציא טומאה אע"פ
שאין ע"א בלא בשר מקבל טומאה: **קישות שנטעה**
בעצין. שאינו נקוב כתלושה דמיה ומקבלת טומאה כשאר אוכלין או אס
היתה טמאה הרי היא בטומאה ואם הגדילה ויאלה נופה לחזק וטוטה
על הארץ ויונק מריח הארץ דרך אור כמחזור דמיה ויונק מן הנוף הנוטה חזק
לעצין: **הטמא**
בטומאסו. מה שבתוך העצין מקבל טומאה לפי שהוא כתלוש: **והטפור.** הנוף שיהא
לחזק ויונק מריח הארץ דרך אור כמחזור וטהורה: **לר"ש**
מהו שיעשה נוף הטהור יד לקישות להוציא לה טומאה: **המשפחה נחלי**
דלעת אסרה. בזהמה משום עצודה וזה ולר"ש איסורי הגאה אין
מטמאין טומאת אוכלין דנפקא ליה לקמן (קט). מכל האוכל אשר יאכל
ויאקרא (א) דבעינן יאשפחה יכול להאכילו לאחרים והא הדלעת איסורי הגאה היא
ותו לא מטמא טומאת אוכלין ובהי דטומאה יואלה לה מגופה דהא עצודה וזה
מטמאה כשר [שבת פג:] שנאמר (דברים ז) שקן תשקלנו ולר"ע מטמאה
כנדה [שבת פג:] שנאמר (ישעיה ז) תזרם כמו דוה מיהו ההיא טומאה דרבנן
היא כדאמרין בפרק ר"ע [שבת פג:] וקרא אסמכתא בעלמא הוא:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבת.

רבי מאיר אומר אם אוהו בקמן וגדול עולה עמו. ה"ג בספרים
וצפי ר"מ ובמסכת טבול יום (פ"ג מ"א) אינו כן דגרסין ר"מ
אומר אם אוחז בגדול וקטן עולה עמו הרי הוא כמוהו רבי יהודה אומר
אם אוחז בקטן וגדול עולה עמו הרי הוא כמוהו ולכן גירסא תימיה
מאי פריך הלא דר"מ אדר"מ (ט) ולא
מסתבר לפרש דר' יוחנן דאמר באוחז
בקטן ואין גדול עולה עמו אליבא דר"מ
לא דוקא אלא גם הקטן אין עולה
עם הגדול דלא משמע הכי:

בהמה בחייה מהו שתעשה יד
לאבר. תימיה מאי מציעא
ליה אי משום דבהמה בחייה לאו צת
קבולי טומאה היא כל ידות שבעולם
נמי לא מקבלי טומאה אלא שמכניסות
ומוציאות טומאה וי"ל דלא דמי לשאר
ידות דמאי דלא מקבלי טומאה משום
שאין אוכל אצל בעלי חיים כי נמי
הוי אוכל כגון צן פקועה איכא למ"ד
פרק בהמה המקשה (לעיל דף עה). דלא
מקבל טומאה: **קיישות שנטעה**
בעצין והגדילה ויצאת חוץ לעצין
מהורה. ואע"ג יד לאמר בפרק המציא
גט (גיטין כב. ע"ב) שאין צורך ונפיו
נטעה בזהמה (לעיל דף ע"ב) עיקרו אזלין
התם מרובה יניקתו במקום העיקר
אצל עיקרו צעין אין יניקת השרשים
מרובה ואין הנופות יונקות מן העצין:
אלא הטמא בטומאות והטהור
בטהרתו. ואע"ג דצעין נקוב
אמרין בהמניע (שבת לה:) דלרבי
שמעון הוי כמחזור לענין הכשר
זרעים ומסתמא הוא הדין לענין
טומאה התם ע"י הנקב הוי כמחזור
אצל הכל ע"י מה שיוצא לחוץ לא
יהא מה שצפנים כמחזור:

קרי אמרו המשתחוה לחצי דעת
אסרה בעי רבי יורא מהו
שתעשה יד לחברתה. לפי שני
שצקונטרס דמציעא ליה אי הויא חלצה
שלא השתחוה לה יד להוציא טומאה
או לא כלום נעשה יד אוכל לאוכל אחר
או לא תימיה דכדולה שמעמין מוכח
דאוכל נעשה יד לאוכל לקמן כוליא
של נצלה בנצלה נעשה החלז יד
לכוליא ולעיל נמי לא פליגי אלא בזהמה אס נעשית יד לאבר
משום שהבהמה דבר גדול ואינו ראוי להיות יד אצל אס הוי שוין
הבהמה והאבר הויא יד לר"ע ועוד אמאי נקט דלעת ליצעי בשמי
חתיכות בשר המדובקין בעור ונטמאה אחת מהן בשרץ ואין לומר
נמי דדלעת מחוברת איירי והתני טמא מידי דהוה אלאשרה וקא
מציעא ליה אי הוי יד אידך להוציא טומאה כיון שהוא מחובר
כדמציעא ליה בקישות שנטעה צעין דאכתי אמאי נקט דלעת לימא
המשתחוה לחצי אילן וגראה כלשון ראשון שפירש צקונטרס דבעי אס
נגע שרץ בנחי שהשתחוה אס נעשית יד לחצי האבר הואיל ואין ראוי
לקבל טומאה לר"ש דאמר אוכל שאין יכול להאכילו לאחרים אינו אוכל
ולא דמי לשאר ידות דהתם אין מקבלות טומאה לפי שאין ראיות לאכילה
ועץ בעלמא הן אצל הכל אוכל גמור הוא אצל דבר אחר גורס לו שאין
ראוי להאכילו לאחרים כדפרישית לעיל גבי בזהמה בחייה מהו כו':

רבי

הוא נגע טומאה צדקתו ואם נגע טומאה צדקתו מהו שחשבה
יד להוציא טומאה לא מר אמרין כיון דבעלי חיים לא מקבלי טומאה יד נמי לא הו' או
דילמא נהי דליה גופה טהורה יד לאבר מיהא הויא כי
הידי דאמרין גבי ע"א דבשר ואוכל עליו שהוא יד לצר להכניס ולהוציא טומאה אע"פ
שאין ע"א בלא בשר מקבל טומאה: **קישות שנטעה**
בעצין. שאינו נקוב כתלושה דמיה ומקבלת טומאה כשאר אוכלין או אס
היתה טמאה הרי היא בטומאה ואם הגדילה ויאלה נופה לחזק וטוטה
על הארץ ויונק מריח הארץ דרך אור כמחזור דמיה ויונק מן הנוף הנוטה חזק
לעצין: **הטמא**
בטומאסו. מה שבתוך העצין מקבל טומאה לפי שהוא כתלוש: **והטפור.** הנוף שיהא
לחזק ויונק מריח הארץ דרך אור כמחזור וטהורה: **לר"ש**
מהו שיעשה נוף הטהור יד לקישות להוציא לה טומאה: **המשפחה נחלי**
דלעת אסרה. בזהמה משום עצודה וזה ולר"ש איסורי הגאה אין
מטמאין טומאת אוכלין דנפקא ליה לקמן (קט). מכל האוכל אשר יאכל
ויאקרא (א) דבעינן יאשפחה יכול להאכילו לאחרים והא הדלעת איסורי הגאה היא
ותו לא מטמא טומאת אוכלין ובהי דטומאה יואלה לה מגופה דהא עצודה וזה
מטמאה כשר [שבת פג:] שנאמר (דברים ז) שקן תשקלנו ולר"ע מטמאה
כנדה [שבת פג:] שנאמר (ישעיה ז) תזרם כמו דוה מיהו ההיא טומאה דרבנן
היא כדאמרין בפרק ר"ע [שבת פג:] וקרא אסמכתא בעלמא הוא:

מהו

עין משפט
נר מצוה

עד א"מ מ"י פ"ו מהלכות
טומאת אוכלין הלכה
ט ופסק מחמיר:
ע"ה ב"מ פ"ג שם הלכה
ג [ופי"ד הלכה ז]:
ג [מ"י שם פ"ב הלכה]:
ע"ד מ"י פ"ג שם הלכה
ט:

לעני רש"י

קרשפיליא. עולש.

שיטה מקובצת

[א] רב פפא אמר בהכשר.
ג"ב ע"י חס' בכורות דף
י ע"א ד"ה נבלת בהמה:
[ב] דתניא אמר רבי יהודה:
[ג] תנינא לה במס' טבול
והוכשרו ואח"כ וכו'. ג"ב
ג"א בפרושי כ"י שלקטן
לאמלא בהמה והוכשרו
אין מקבל טומאה: עולשין
שלקטן והוריון לאמלא
בהמה גרסי רחצן במים
ועשה בהן הדחת מן
העפר הנחלש עם העשבים
כדי שיהו יפים להאכילן
לבהמתו ואח"כ נמלך
עליהם וכו'. כן כתוב
בפרושים ישנים וגראה
היינו מהדורא קמא:
[ד] ר"מ ס"ל כדמעיקרא כי
היכי וכו'. ג"ב בפרושי
ישנים כ"י כתוב ור"ש סבר
להכשר א"י יד להכשר
לא חזרה דקתני מאכל
בהמה אינו מקבל טומאה
ואותו הכשר אינו מועיל
עד שיוכשר פעם אחרת
הס"ד: [ה] אינו מכשיר דדם
חללים: [ו] דכ"ע אין יד
להכשר א"י יד להכשר
האי אבר לית ליה יד דאין
בהמה נעשית: [ז] ואין
גדול עולה עמו אינו
מכחוה וכשיתו דס: [ח] מהו
שתעשה לה יד להכניס:
[י] שבצעין לפי שחזרות
ויונקת מן הנוף הנוטה:
[יב] דבעינן אוכל שאחיה
יכול להאכילו: [יג] ואע"ג
דאמרין בפ' המביא תניין
אילו בארץ ונופו: